

Názory heraldiků a vexilologů

MORAVA

Žluto-červenou vlajku Moravy popisují nebo vyobrazují níže uvedené prameny

Žluto-červenou vlajku Moravy se znakem uprostřed popisují nebo vyobrazují níže uvedené prameny

- 1848 – HINGENAU, Otto Bernhard Gottlieb. *Ueber den vorstehenden Aufsatz: Separatismus*. In: Politisches Wochenblatt. Č. 1, 1848, str. 22-23.
– *Protokol veřejného jednání při moravském sněmu zemském, dne 14. srpna roku 1848*. In: Moravský sněmovní list. Č. 27, 1848, str. 213.
- 1863 – *Erb a zemské barvy markrabství Moravského*. In: Moravská orlice. Č. 158, 1863, str. 1.
- 1877 – KRAHL, Karl. *Wappen Österreich-Ungarn: Darstellung des Doppeladlers, umgeben von k.k. Marineflaggen, in rechtem Rahmen mit den Wappen und Landesfarben aller Kronländer*. Wien: Kaiserlich-königlichen Hof- und Staatsdruckerei, 1877, grafika.
- 1878 – HEILMANN, Albert. *Tableau des österreichischen mittleren Reichswappens, der Abzeichen der Land- und Seemacht, sowie der Länder-Wappen*. Wien: Kaiserlich-königlicher Schulbuchverlag, 1878, str. 13.
- 1880 – *Cisaj v Brně: Okrášlení města*. In: Našinec. Č. 69, 1880, str. 2.
- 1883 – HEYER VON ROSENFELD, Friedrich. *Die See-Flaggen, National- und Provinzial-Fahnen sowie Cocarden aller Länder: nach offiziellen Quellen zusammengestellt und bearbeitet von Friedrich Heyer von Rosenfeld*. Wien: Kaiserlich-königlichen Hof- und Staatsdruckerei, 1883, tab. XVI.
- 1885 – LIND, Karl. *Städte-Wappen von Österreich-Ungarn: nebst den Landeswappen und Landesfarben*. Wien: Anton Schroll, 1885, tab. XV.
- 1887 – *Zemské barvy Rakousko-Uherské říše*. In: Právní kalendář pro lid homický a hutnický 1888. Praha: Montanni spolek pro Čechy, 1887, str. XXXIV.
- 1888 – *Zemské barvy v císařství rakouském*. In: Nejnovější moravsko-slezský domácí přítel. Užitečný občanský kalendář pro Moravu, Slezsko a Čechy na rok obývaný 1889. Brno: Karel Winiker, 1888, str. 16.
- 1889 – MEYER, Hermann Julius. *Meyers Konversations-Lexikon. Eine Encyclopädie des allgemeinen Wissens*. 4. Sv. 11. Leipzig: Bibliographisches Institut, 1889, str. 105.
- 1893 – *Zemské barvy*. In: Kalendář Čechů vídeňských na rok 1894. Vídeň: Klub rakouských národností, 1893, str. 105.
- 1895 – MIKOLÁŠEK, Antonín. *Ríše rakousko-uherská: Pro dívky na opakování učiva ve škole probraného die čít. a různých pomůcek sestavil a vydal Ant. Mikolášek, řídící učitel v Osiku u Litomyšle*. Litomyšl: Antonín Mikolášek, 1895, ill. oddíl, str. 7.
– STRÖHL, Hugo Gerard. *Oesterreichisch-Ungarische Wappenrolle: Die Wappen ihrer k.u.k. Majestäten, die Wappen der durchlauchtigsten Herren Erzherzoge, die Staatswappen von Oesterreich und Ungarn, die Wappen der Kronländer und der ungarischen Comitate, die Flaggen, Fahnen und Cocarden beider Reichshälften, sowie das Wappen des souverainen Fürstenthumes Liechtenstein*. 2. Wien: Anton Schroll, 1895, tab. XX.
- 1898 – HOLDEN, Edward Singleton. *Our country's flag and the flags of foreign countries*. New York: Daniel Appleton and Company, 1898, str. 141, 156-157.
- 1900 – Brunn. *Seehöhe 220 m. 95 000 Einw. (1890): Landes-Wappen und Landes-Farben in Mähren*. Grottau: Wilhelm Knorr, 1900, pohlednice.
– HICKMANN, Anton Leo. *Geographisch-statistischer Taschen-Atlas von Österreich-Ungarn*. 2. Wien und Leipzig: Gustav Freytag & Berndt, 1900, tab. nečís.
- 1905 – *Bratři v království a zemská volební oprava v markrabství...* In: Národní listy. Odpolední vydání. Č. 321, 1905, str. 1.
- 1906 – *Slavnostní výzdoba v Mor. Ostravě*. In: Ostravan: Neodvyslý list ku hájení zájmů českého lidu na Ostravsku, Místecku, Křavačsku a Valašsku. Č. 28, 1906, str. 2.
- 1910 – *Österreichische Bürgerkunde: Handbuch der Staats- und Rechtskunde in ihren Beziehungen zum öffentlichen Leben*. Sv. 2. Wien: Verlag der Patriotischen Volksbuchhandlung, 1910, tab. nečís.
- 1915 – *K otázcce o vyvěšování praporů*. In: Moravská orlice. Č. 127, 1915, str. 4.
– Brunn, 207 m Seehöhe, Mähren. *Panorama mit Spielberg: Aus grosser Zeit 1914-15*. Wien: Paul Ledermann, 1915, pohlednice.
- 1918 – SCHULLER, Leonhard. *Kriegerheimstätten*. Brunn: Rudolf Maria Rohrer, 1918, plakát.
- 1923 – RÜHL, Moritz. *Die Flaggen der Kriegs- und Handels-Marinen aller Staaten der Erde: Nebst den Signalflaggen, den Landesfarben der europäischen Staaten und der schweizer Cantone, den ehemaligen Landesfarben der deutschen Staaten und der preussischen Provinzen, sowie Oesterreich-Ungarns und seiner Kronländer vor dem Weltkrieg*. 12. Leipzig: Moritz Rühl, 1923, str. 16.
- 1924 – *President republiky na Moravě: Ozdobení města Brna prapory*. In: Moravská orlice. Č. 141, 1924, str. 2.
- 1928 – *Die Flaggen und Wappen der Welt*. Wien: Abadie-Papiergesellschaft, 1928, tab. 65.
- 1934 – *Barvy zemi a státu*. In: Moravan: Kalendář na rok obývaný 1935. Brno: Občanská tiskárna, 1934, str. 28.
- 1937 – *Barvy zemi a státu*. In: Selka: Kalendář pro katolické selské ženy a doerušky československé na obyčejný rok 1938. Brno: Občanská tiskárna, 1937, str. 150.
- 1968 – HAVLÍK, Lubomír. *Morava a československý státní znak*. In: Vlastivědný věstník moravský. Č. 3, 1968, str. 380.
- 1990 – *Jak vypadal moravský vlajka?* In: Stráž lidu: Prozaistický list rady ONV v Olomouci. Č. 21, 1990, str. 4.
– HAVLÍK, Lubomír. *Symboly moravské identity*. In: Moravskoslezská orlice: Týdeník hnutí za samosprávnou demokracii – Společnost pro Moravu a Slezsko. Č. 14, 1990, str. 12.
– MICHNA, Pavel. *Moravská žlutá a červená: Ke třicátému výročí zrušení zemských barev*. In: Lidová demokracie: Deník československé strany lidové. Č. 272, 1990, str. 6.
- 1996 – PERNES, Jiří. *Pod moravskou orlicí aneb Dějiny moravanství*. Brno: Barister & Principal, 1996, str. 138, 164, 213, 245, 247.
- 2000 – MINAHAN, James. *One Europe, Many Nations: A Historical Dictionary of European National Groups*. Westport, Connecticut: Greenwood Press, 2000, str. 482.
- 2002 – MINAHAN, James. *Encyclopedia of the Stateless Nations: Ethnic and National Groups Around the World*. Sv. 3. Westport, Connecticut: Greenwood Press, 2002, str. 1302.
- 2006 – BILÝ, Jiří. *Moravská orlice: Symbol panovníka, země a národa*. In: Moravský historický sborník. Ročenka Moravského národního kongresu 2002-2005. Brno: Moravský národní kongres, 2006, str. 302-303, 306, 321, 324, 326.
– ŠEBESTA, Jaroslav. *Vývoj moravských zemských práv*. In: Moravský historický sborník. Ročenka Moravského národního kongresu 2002-2005. Brno: Moravský národní kongres, 2006, str. 778, 807.
- 2008 – *Fakta o Moravě*. In: Čičichli. Č. 1, 2008, str. 28.
– PREUIŠ, Volker. *Der Flaggenfinder*. Koblenz: Painanta, 2008, str. 22.
- 2009 – KLIMES, Roman. *Zemské symboly na území Československa po roce 1918*. In: Heraldická ročenka 2009. Praha: Heraldická společnost v Praze, 2009, tab. 14, str. 52-53.
- 2011 – DVORÁK, Michal. *Moravský excalibur*. In: Koktej. Č. 9, 2011, str. 20.
– *European minority peoples: Poster of the European minorities of Western, central and Eastern Europe, of the peoples of the Caucasus and the Ural, the scattered peoples and the areas with strong identity. 150 Flags are referred in this poster*. www.eurominority.eu, 2011, mapa.
- 2012 – *100 European Nations: Poster of the minority and majority Nations of Europe. On the whole, they are nearly 100 flags which are referred and an original map of the European Nations*. www.eurominority.eu, 2012, mapa.
- 2015 – KOUDELKA, Zdeněk. *Znaky a vlajky Moravy a Slezska*. In: SCHELLE, Karel, Jaromír TAUCHEN. *Barvy v právu*. Ostrava: Nakladatelství KEY Publishing, 2015, str. 72-75.
- 2016 – SVOBODA, Rostislav, Jan STUDENÍK. *Listina císaře Bedřicha ze 7. prosince 1462 (historický dokument)*. 2016, video Moravské národní obce, www.youtube.com.

- 1925 – KARAS, Josef František. *Tonoucí hvězda mořská*. Sv. 1. Brno: Ruch, 1925, str. 123-128.
- 2009 – [STUDENÍK, Jan.] *Moravská zemská vlajka*. 2009, prospekt Moravské národní obce, www.zamoraru.eu.
- 2010 – [STUDENÍK, Jan.] *Moravská zemská vlajka*. 2010, prospekt Moravské národní obce, www.zamoraru.eu.
– *Úřady ozdobí moravská zemská vlajka*. In: Týden na severu. Č. 26, 2010, str. 1, 3.
– BENEŠÍK, Ondřej. *Obec vyvěsila Moravskou vlajku*. In: Zpravodaj obce Strání. Č. 4, 2010, str. 2.
- 2011 – [STUDENÍK, Jan.] *Moravská zemská vlajka*. 2011, prospekt Moravské národní obce, www.zamoraru.eu.
– *Výzva Moravské národní obce*. In: Zpravodaj městské části Brno-Útěchov. Č. 1, 2011, str. 1.
– MLEJNEK, Ondřej. *Moravská vlajka*. In: Zpravodaj obce Habruška. Č. 1, 2011, str. 14.
– *Starosta obce Hlušovice a zastupitelstvo obce zve na zehnaní moravské vlajky*. In: Co? V Hlušovicích. Č. 3, 2011, str. 20.
– *Vyvěšení moravské zemské vlajky na budově Obecního úřadu*. In: Vrchy: Občasník obecního úřadu Věcov. Č. 6, 2011, str. 2.
– NESIBA, Jiří. *Moravská vlajka na radnici*. In: Židenický zpravodaj: zmla pro občany Juliánova, Zábřovic a Židenice. Č. 7-8, 2011, str. 4.
– PARKAN, František, Tomáš MIKESKA a Markéta PARKANOVÁ. *Dějepis: učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia*. Sv. 9. Píseň: Nakladatelství Fraus, 2011, str. 139.
– PARKAN, František, Tomáš MIKESKA a Markéta PARKANOVÁ. *Dějepis: příručka učitele pro základní školy a víceletá gymnázia*. Sv. 9. Píseň: Nakladatelství Fraus, 2011, str. 187.
- 2012 – [STUDENÍK, Jan.] *Moravská vlajka*. 2012, prospekt Moravské národní obce, www.zamoraru.eu.
– *European peoples: ethnographical map of nations and historical regions. This new map shows more than 160 peoples and nations in Europe (Nation states and Stateless nations living in minorized situation) to Caucasus and Ural. This map shows too the 540 historical regions of Europe (+ 320 subregions). People classification by groups*. www.eurominority.eu, 2012, mapa.
– HÝSEK, Ondřej, Lukáš Hadwiger ZÁMEČNÍK a Anna HÝSKOVÁ. *Morava – dějiny země uprostřed Evropy: učebnice pro střední školy / víceletá gymnázia a žáky druhého stupně ZŠ k obhacení základního učiva*. Brno: Gymnázium Integra, 2012, str. 323.
– *Poznáváme minulost Moravy, 1. a 2. díl*. 2012, DVD pro Gymnázium Integra, www.hd-production.cz.
- 2013 – [STUDENÍK, Jan.] *Moravské barvy a symboly / Moravské barvy, prapory a vlajky / Moravská vlajka / Moravské vlajky v učebnicích: Markrabčí standardy*. 2013, prospekt Moravské národní obce, www.zamoraru.eu. [Moravské barvy a symboly] byly citovány v diplomové práci na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity jako učební pomůcka pro žáky základních škol: HECKOVÁ, Eva. *Orel v historii, jazyku, literatuře a kultuře*. 2013, str. 30-32].
– [STUDENÍK, Jan.] *Moravská vlajka*. In: Větrný mlýn: Občasník občanů kloboučského regionu. Č. 1, 2013, str. 8-9.
– *1150. výročí příchodu Cynila a Metoděje na Moravu*. In: Zpravodaj obce Brančovice. Č. 2, 2013, str. 6.
– *Moravská vlajka na počest 1150. výročí příchodu Cynila a Metoděje*. In: Zpravodaj obce Dukovany. Č. 1, 2013, str. 21.
– *Moravská vlajka na počest 1150. výročí příchodu Cynila a Metoděje*. In: Informační list pro obyvatele obce Slůvky. Č. 2 (74), 2013, str. 11.
– *Moravská vlajka na počest 1150. výročí příchodu Cynila a Metoděje*. In: Jesenícký zpravodaj: vydává Obecní úřad a Kulturní středisko v Jeseníku nad Odrou. Č. 2, 2013, str. 21.
– *Moravská vlajka na počest 1150. výročí příchodu Cynila a Metoděje*. In: Vrchy: Občasník obecního úřadu Věcov. Č. 3, 2013, str. 2.
– *Moravská vlajka na počest 1150. výročí příchodu Cynila a Metoděje*. In: Sněženský zpravodaj. Č. 4, 2013, str. 10.
– *Moravská vlajka na počest 1150. výročí příchodu Cynila a Metoděje*. In: Zpravodaj obce Hluboké. Č. 4, 2013, str. 5.
– *Moravská vlajka na počest 1150. výročí příchodu Cynila a Metoděje*. In: Karelský dnešek: Měsíčník Obecního úřadu Karle. Č. 4-5, 2013, str. 2.
– *Moravská vlajka na počest 1150. výročí příchodu Cynila a Metoděje*. In: Zpravodaj obce Mořkov. Č. 5, 2013, str. 9.
– *Moravská vlajka na počest 1150. výročí příchodu Cynila a Metoděje*. In: Rybský zpravodaj: vydal Obecní úřad Rybí. Č. 7, 2013, str. 15.
– *Moravská vlajce*. In: Obecní zpravodaj: Náklo, Mezice, Lhota nad Moravou. Č. 4, 2013, str. 4.
– *Pozvánka na kulturní akci*. In: Obecní zpravodaj: Hladké Životice. Č. 2, 2013, str. 21-22.
– *Země Morava...* In: Zpravodaj: Moravský Písek. Č. 2, 2013, str. 15.
– SVOBODA, Rostislav. *Zemské vlajky Moravy, Čech a Slezska*. In: Veřejná správa. Č. 25-26, 2013, str. 39.
– *Europe of nations: 80 sovereign nations and Stateless nations together on the same map. With all the historical regions. For each nation the official or ethnical flag*. www.eurominority.eu, 2013, mapa.
– HOSKOVEC, Michal. *Právní kontinuita autonomie Moravy*. Ostrava: Nakladatelství KEY Publishing, 2013, str. 14.
- 2014 – [STUDENÍK, Jan.] *Moravská vlajka*. 2014, prospekt Moravské národní obce, www.zamoraru.eu. [Prospekt se používal také v roce 2015].
– *Z činnosti obce*. In: Zprávičky z Tučina. Č. 31, 2013/2014, str. 2.
– *Historie moravské vlajky*. In: Loděnický informační list. Č. 7, 2014, str. 3.
– *Moravská vlajka na počest příchodu Cynila a Metoděje*. In: Omický zpravodaj. Č. 6, 2014, str. 7.
– *Moravská vlajka na počest příchodu Cynila a Metoděje*. In: Liptálský zpravodaj. Č. 2, 2015, str. 9.
– *Moravská vlajka na počest příchodu Cynila a Metoděje*. In: Ústecký zpravodaj. Č. 2, 2015, str. 16.
– *Moravská vlajka na počest příchodu Cynila a Metoděje*. In: Zpravodaj obce Malá Bystřice. Č. 6, 2015, str. 3.
– *Moravská vlajka na počest příchodu Cynila a Metoděje*. In: Jemnické listy. Č. 6, 2015, str. 21.
– *Moravská vlajka na počest příchodu Cynila a Metoděje*. In: Těkolický zpravodaj. Č. 68, 2015, str. 22.
– *Moravská vlajka na počest příchodu Cynila a Metoděje*. In: Setkání zpravodaj. Č. 6-7, 2015, str. 1.
– *Moravská vlajka: Město Jevišovka dne 5. 7. 2015 vyvěsí moravskou vlajku u příležitosti svátku sv. Cynila a Metoděje*. In: Jevišovský zpravodaj: se zprávami z Biskupic, Chonic a Brančovic. Č. 7, 2015, str. 1.
– *Na oslavu státního svátku 5. července 2015 vyvěsíme na obecním úřadě moravskou vlajku*. In: Tichavský zpravodaj. Č. 3, 2015, str. 7.
– HÝSEK, Ondřej. *Královopolská radnice vyvěsí na svátek Cynila a Metoděje moravskou vlajku*. In: Královopolské listy: Časopis městské části Brno-Královo Pole. Č. 7-8, 2015, str. 2.
– MLEJNEK, Ondřej. *Na radnici zaválala moravská vlajka*. In: Ochozský zpravodaj. Č. 3, 2015, str. 18.
– SKOUMAL, Tomáš. *Radnice vyvěsí moravskou vlajku*. In: Bludovan. Č. 6, 2015, str. 7.
– UNGER, David, Jan STUDENÍK. *Co je to za vlajku? Naša...* In: Obec Rataje: Obecní zpravodaj. Č. 1, 2015, str. 10-11.
- 2016 – [STUDENÍK, Jan.] *Znaky a vlajky Moravy / Dějiny „žluté a červené“ v datech / Názory heraldiků a vexilologů*. 2016, prospekt Moravské národní obce, www.zamoraru.eu.
– *Moravská vlajka bude vyvěšena na počest příchodu Cynila a Metoděje*. In: Troubský hlasatel. Č. 126, 2016, str. 3.
– *Moravská vlajka na počest příchodu Cynila a Metoděje*. In: Čebínský zpravodaj. Č. 6/7, 2016, str. 7.
– *Hranická televizní zpravodajství*. [11. července] 2016, video města Hranic, www.youtube.com.
– LÚČKA, Radek. *Moravské národní písně a koledy: 160 písní pro zpěv, klávesové nástroje, flétnu, housle, kytaru a další nástroje*. Brumovice: Carpe diem, 2016, obálka.
– BÍMKA, David. *Jaká by byla Evropa národů*. In: 100+1: Zahraniční zajímavost. Č. 2, 2016, str. 60-61.
- 2017 – [STUDENÍK, Jan.] *Erbovní privilegium pro Moravu / Dějiny „žluté a červené“ v datech / Zemská vlajka Moravy / Názory heraldiků a vexilologů*. 2017, prospekt Moravské národní obce, www.zamoraru.eu. [Upravené a doplněné verze.]

Mgr. Jan Studeník © 2017
Moravská národní obce, z. s.

„Moravskou vlajku stále upravují předpisy vydané v 19. století a historicky vzniklé zvyklosti, protože až do 19. století byl pramenem práva u nás i obyčej. Platí zde recepce práva habsburské monarchie novým československým státem, který převzal platné právo na území Čech, Moravy a Slezska, ať již bylo vytvořeno ústředními orgány ve Vídni či orgány zemi. V roce 1920 byl přijat nový zákon o státních symbolech, který se však nedotkl zemských vlajek. Po roce 1989 se znovu začala uplatňovat užívání moravské vlajky. Přičemž vedle žlutočervené varianty se objevuje i další, kdy se na moravskou vlajku klade zemský znak.* Zde se však musí respektovat to, že státní vlajka se vyvěšuje na čestnějším místě.“

* V roce 2003 byla moravská žlutočervená orlice opět uzákoněna, a to ve 4. poli znaku i praporu Jiřhomoravského kraje.